

ØKONOMISK POLITIK 16. maj 2024

ANALYSE

Udarbejdet af
Troels Lund Jensen
Chefanalytiker

Liberal Alliances fremlagte økonomiske politik rammer skævt

Liberal Alliances fremlagte forslag til skattelempler på ca. 40 mia. kr. over en firårig periode vil ramme fordelingsmæssigt skævt. På den ene side får toppen de største skattelempler. På den anden side vil lavere offentligt forbrug og overførselsindkomster formindske borgernes udvidede forbrugsmuligheder, og det rammer hårdest i bunden.

Kontakt

Direktør

Lars Andersen
📞 40 25 18 34
✉️ la@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak
📞 50 73 71 34
✉️ jk@ae.dk

Hovedkonklusioner

- Liberal Alliances forslag til skattelempler over en firårig periode vil give 159.100 kr. til den rigeste procent, mens de laveste indkomster må nøjes med 3.600-4.600 kr., og 6.700-8.000 kr. går til midten af indkomstfordelingen. Der er ingen skattelempler til personer på overførselsindkomst.
- Ligesom ændringer i skattesystemet vil finansieringskilder også have en fordelingseffekt. Reduktioner i både overførsler og offentligt forbrug rammer lavindkomstfamilier og den brede middelklasse hårdere end de rigeste i samfundet.

Liberal Alliance foreslår skattelempler for ca. 40 mia. kr.

LA har med afsæt i deres økonomiske 2035-plan foreslået en række skattelempler, der skal gennemføres i næste valgperiode.

I denne analyse har AE beregnet de provenu- og fordelingsmæssige konsekvenser af seks konkrete forslag, som Liberal Alliance over for [Jyllands-Posten](#)¹ og [Børsen](#)² har bekræftet, at partiet vil gennemføre i løbet af næste valgperiode.

Fra 2025 vil SVM-regeringens skattereform betyde, at topskattesatsen halveres for indkomster mellem den nuværende topskattegrænse på 588.900 kr. efter AM-bidrag (2024-niveau) og op til ca. 719.000 kr. efter AM-bidrag.³ Samtidig indfører SVM en toptopskattesats på 5 pct. på indkomster over ca. 2,5 mio. kr. Når Liberal Alliance vil halvere topskatten, antager vi derfor, at de vil halvere topskattesatsen for indkomster over 719.000 kr. efter AM-bidrag og annullere toptopskatten.

I Tabel 1 fremgår de seks forslag og de provenumæssige konsekvenser på baggrund af beregninger fra Skatteministeriet (se tabellens kilde).

Samlet set medfører de seks forslag et mindreprovenu på 40,3 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd.

Liberal Alliance har fremlagt skattelempler for ca. 40 mia. kr. i næste valgperiode

Tabellen viser provenu efter tilbageløb og adfærd af en række forslag til skattelempler.

2024-priser	Provenu efter tilbageløb og adfærd
Halvering af topskatten*	-5,5 mia. kr.
Halvvejs fjerne loft over beskæftigelsesfradrag	-4,2 mia. kr.
Første 5.500 kr. af arbejdsindkomst skattefrit om måneden	-18,1 mia. kr.
Halvvejs til flad aktie- og kapitalindkomstskat på 27 pct.	-3,4 mia. kr.
Halvering af arveafgiften**	-2,3 mia. kr.
Selskabsskatten nedsættes til 18,5 pct.	-6,8 mia. kr.
Skattelempler i alt	-40,3 mia. kr.

Anm.: Provenuer er beregnet i svar på Skatteudvalgets spm. 267 2023/2024 og PL-reguleret til 2024-niveauer. *)Første forslag er vurderet efter SVM-regeringens skattereform med indførelse af en ny mellemskat og top-topskat. Begge dele antages annulleret, hvis topskatten afskaffes. **) LA har sagt de enten vil halvere eller helt afskaffe arveafgiften. Der er her regnet på en halvering af arveafgiften.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd på baggrund af SAU 267 2023/2024, Aftale om reform af personskat af 14.12 2023.

Fordelingsmæssige konsekvenser af fremlagte skattelempler

Figur 1 viser de fordelingsmæssige konsekvenser af forslagene. Forslagene har en stigende fordelingsprofil. Det betyder, at personer med højere disponibel indkomst i gennemsnit vil få en større skattelempe end personer med lavere disponible indkomster.

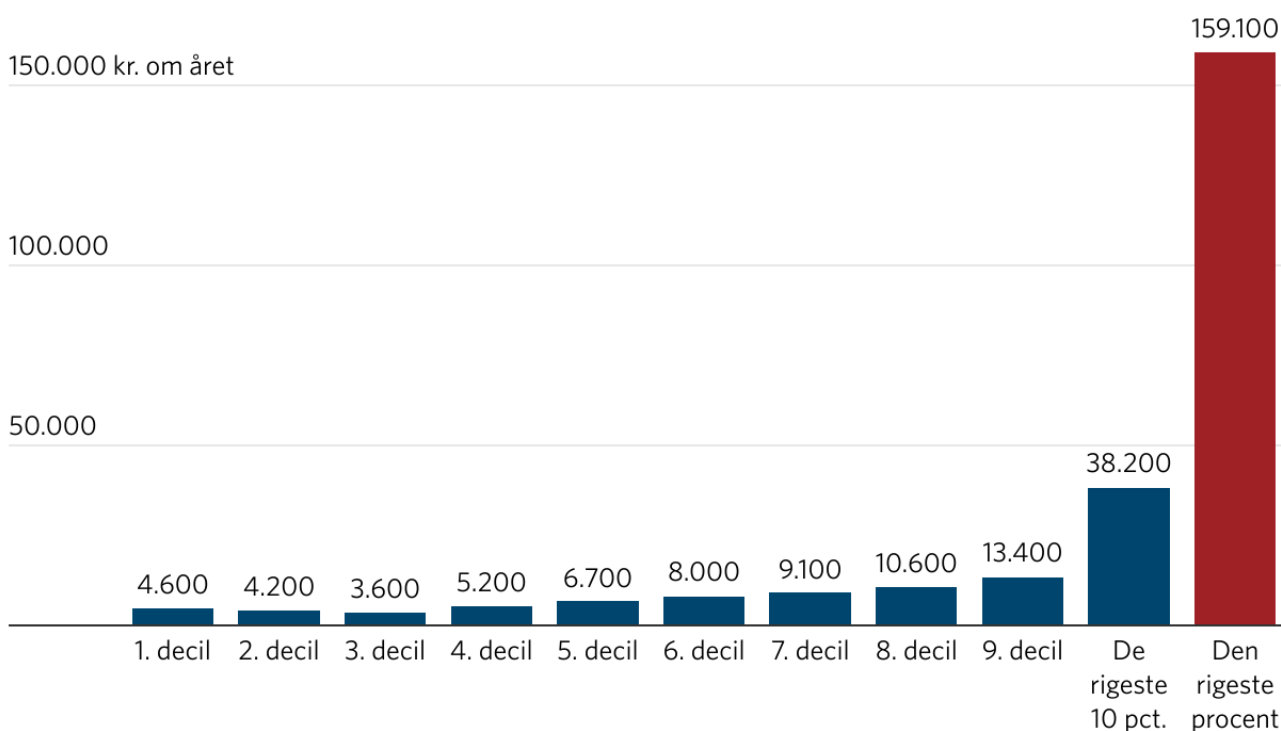
De ti procent af befolkningen med de laveste indkomster vil isoleret set få 4.600 kr. mere i disponibel indkomst pr. person. Personer i midten af indkomstfordelingen vil få 6.700-8.000 kr. efter skat, mens den rigeste tiendedel af befolkningen i gennemsnit vil få 38.200 kr. efter skat.

Den rigeste procent vil få 159.100 kr. efter skat som følge af Liberal Alliances forslag. Den rigeste procent står dermed til at få en skattelempelse, der er ca. 20 gange større end den typiske danskers.

For at blive berørt af forslagene forudsætter det, at man har enten erhvervs-, aktie- eller kapitalindkomst. Det betyder, at overførselsmodtagere typisk ikke vil få en skattelempelse.

Den rigeste procent vinder meget på Liberal Alliances skattepolitik

Figuren viser fordelingsprofilen af skatteforslag fra Liberal Alliance: 1) halvering af topskatten 2) halvvejs afskaffe loftet over beskæftigelsesfradraget 3) gøre de første 5.500 kr. skattefrie for beskæftigede 4) halvvejs indføre flad aktieindkomst- og kapitalindkomstskat på 27 pct., 5) halvere arveafgiften. Vi har ikke beregnet en fordelingseffekt af at sænke selskabsskatten.

Anm.: Beløb i husstandsækvivalerede kr. (2024-niveau) afrundet til nærmeste 100 kr. Inddeling i indkomstgrupper pba. husstandsækvivalerede disponible indkomster. Fordelingsprofilen tager højde for allerede vedtaget mellemskat og top-topskat. Det er antaget at top-top-skatten afskaffes.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd på baggrund af lovmodellens datagrundlag og SAU 267 2023/2024.

Skattelempler kan f.eks. finansieres af lavere offentligt forbrug eller overførselsindkomster

De fremlagte forslag til skattelempelser giver et mindreprovenu på ca. 40,3 mia. kr., som kræver finansiering. I det følgende afsnit præsenteres et illustrativt eksempel på, hvordan fordelings effekterne af finansieringen kan se ud med forskellige finansieringselementer, som Liberal Alliance har lagt op til.

Liberal Alliance har ikke fremlagt en konkret finansiering af skattelempelserne ud over administrative besparelser på 18 mia. kr., som partiet vil gennemføre på fire år/i næste valgperiode.⁴ Det betyder, at der skal findes yderligere 22 mia. kr. til finansiering.

Tidligere har Liberal Alliance i deres [2035-plan](#) lagt op til forringelser af overførselsindkomster, lavere offentligt forbrug og stigende pensionsalder samt afskaffelse af tidlige tilbagetrækningsordninger. Partiets finansordfører bekræfter over for [DR](#), at 2035-planen fortsat er gældende: "Indtil vi fremlægger en ny plan, er det vores 2035-plan, der gælder."⁵

I regneeksemplet tager vi derfor udgangspunkt i en række af de finansieringsforslag som Liberal Alliance tidligere har foreslået.

Det er vanskeligt at forestille sig, at ændringer i pensionsydelse vil slå igennem før 2030. Derfor har vi ikke medtaget forringelserne i pension og tilbagetrækningsordninger i den illustrative beregning. Derimod har vi beregnet fordelingsprofilen på en række af de overførselsindkomster, som Liberal Alliance har foreslået i deres 2035-plan. Provenuerne er skaleret til 4 år i stedet for 13 år, som den oprindelige plan opererer med. Konkret er der regnet på de provenu- og fordelingsmæssige konsekvenser af at nedsætte kontanthjælpen til integrationsydelse efter 1 år, halvering af dagpengeperioden og mindreregulering af overførselsindkomster. Provenuet af at reducere disse overførselsindkomster er på i alt 11,2 mia. kr.

Det giver et finansieringsgab på ca. 11,1 mia. kr. Vi har regnet på et scenarie, hvor dette gab bliver finansieret ved et mindre offentligt forbrug end i Finansministeriets mellemfristede fremskrivning. Forskellen mellem et offentligt forbrug, der kun dækker det demografiske træk, og et offentligt forbrug, der dækker det fulde velstandskorrigerede demografiske træk er på ca. 12 mia. kr. fra 2026 til 2030.⁶ Når vi som eksempel beregner den fordelingsmæssige betydning af et offentligt mindreforbrug på 11,1 mia. kr., svarer det derfor omtrent til at følge det demografiske træk uden velstandsopskrivningen.

Provenu ved potentielle finansieringskilder

Tabellen viser provenu efter tilbagebøb og adfærd af potentielle finansieringskilder, der kan dække skattelempelser.

2024-priser	Provenu efter tilbagebøb og adfærd
Reduktion af overførselsindkomster	11,2 mia. kr.
Offentligt forbrug:	
Foreslåede besparelser i offentligt forbrug	18,0 mia. kr.
Finansieringsgab: Mindreforbrug ift. velstandskorrigeret demografisk træk	11,1 mia. kr.
Finansiering i alt	40,3 mia. kr.

Anm.: Overførselsindkomster er beregnet som 4/13-dele af LA's 2035-plan om lavere kontanthjælp, halvering af dagpengeperioden og mindre regulering af overførselsindkomster. 2024-niveauer.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd på baggrund af LA's 2035-plan og egne beregninger.

Finansiering rammer skævt

Både overførselsindkomster og offentligt forbrug udgør et større beløb blandt lavindkomstgrupper end blandt personer med højere indkomster. Det skyldes, at det offentlige forbrug giver os borgere nogle forbrugsmuligheder, som ligger uden for vores eget budget. Den offentlige sygesikring og uddannelse betyder, at vi som forbrugere oplever lavere egenbetaling på bl.a. sundhed og uddannelse, så vi har bedre råd til andre ting.

De *udvidede forbrugsmuligheder*, som økonomer kalder det, når man medregner værdien af de offentlige velfærdstilbud, kommer især de lavere indkomstgrupper til gode. Derfor er det også personer med lavere indkomst, der er de største tabere, når den offentlige velfærd ikke prioriteres.

I Figur 2 har vi fordelt finansieringskilderne efter indkomstgrupper. Den fattigste halvdel af befolkningen vil i gennemsnit miste 8.400-9.500 kr. pr person. Det er mere end grupper med højere indkomster. Den rigeste tiendedel af befolkningen vil miste 5.300 kr. At de rigeste ikke mister nær så meget som den fattigste del af befolkningen skyldes både, at færre personer i 10. decil modtager overførselsindkomst, men også at denne indkomstgruppe trækker mindre på offentligt forbrug som sundhed og pleje.

I fordelingsberegningen af det offentlige forbrug antager vi, at Liberal Alliances foreslåede besparelser på 18 mia. kr. skal findes i det kollektive offentlige forbrug, som bl.a. inkluderer offentlig administration. Det har en flad fordelingsvirkning målt i kroner og ører.

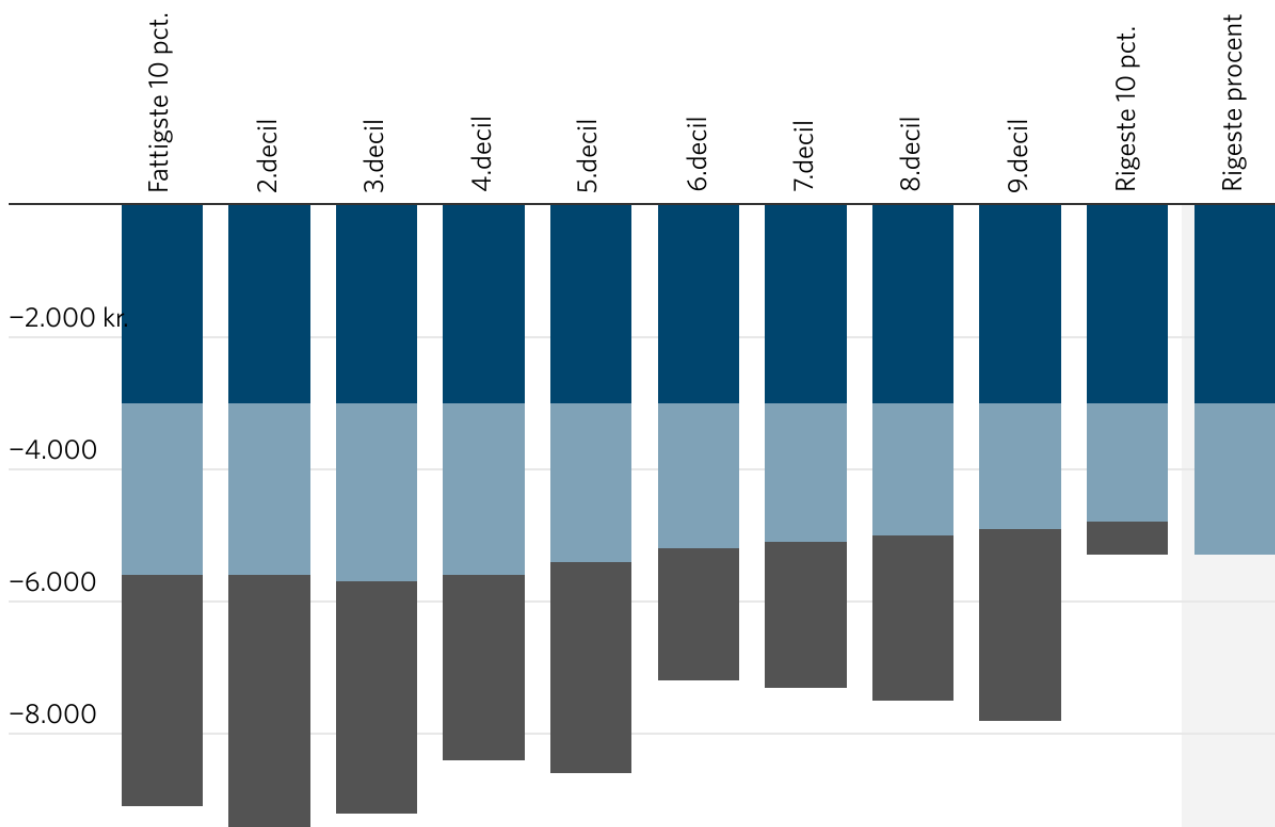
I scenariet antager vi, at finansieringsgabet på 11,1 mia. kr. finansieres ved et mindreforbrug i forhold til det velstandskorrigerede demografiske træk. Fordelingsvirkningen er her beregnet på det samlede offentlige forbrug, som både inkluderer det kollektive og individuelle offentlige forbrug. Det har en svagt skæv fordelingsprofil, fordi lavindkomstgrupper i gennemsnit har et lidt større individuelt offentligt forbrug end andre indkomstgrupper.

FIGUR 2

Fordelingsvirkning af potentielle finansieringskilder

Figuren viser fordelingsprofilen af en mulig finansiering af LA's foreslåede skattelempler: 1) gennemføre 30 pct. af LA's 2035-plans reduktioner i en række indkomstoverførsler, 2) besparelser i offentligt forbrug på 18 mia. kr. og 3) dække finansieringsgab ved en mindre vækst i det offentlige forbrug.

■ Planlagte besparelser i offentligt forbrug ■ Dække finansieringsgab ved mindre vækst i offentligt forbrug ■ Reduktion af overførselsindkomst

Anm.: Det kollektive offentlige forbrug er ikke husstandsækvivaleret, da det ikke kan omsættes til forbrug. Øvrige beløb er i husstandsækvivalerede kr. (2024-niveau) afrundet til nærmeste 100 kr. Inddeling i indkomstgrupper pba. husstandsækvivalerede disponible indkomster.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd på baggrund af lovmodellens datagrundlag og SAU 224 2020/2021.

Metode

Sådan har vi gjort

De provenu- og fordelingsmæssige konsekvenser af LA's fremlagte forslag til skattelempler er beregnet i hhv. svar til Skatteudvalget og på baggrund af AE's skattemodel, der bygger på Lovmodellens datagrundlag, hvilket er det samme, som Finansministeriet og Skatteministeriet anvender til provenu- og fordelingsberegninger af ændringer i skattesystemet mv.

Datagrundlaget er 2019-indkomstdata fremskrevet med forudsætningerne i *Økonomisk Redegørelse, august 2023 og 2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2027*. Fordelingsprofilen er kun beregnet for voksne personer, der er fuldt skattepligtige i Danmark.

Skattelempler:

Svar på spørgsmål 267 til Skatteudvalget (2023-24) behandler de provenumæssige konsekvenser af følgende forslag:

- Afskaffe topskatten
- Afskaffelse af loft over beskæftigelsesfradraget
- Første 7.000 kr. pr. måned skattefrie for arbejdsindkomst
- Flad skat på 27 pct. på aktieindkomst og positiv nettokapitalindkomst
- Afskaffelse af bo- og gaveafgift
- Selskabsskatten nedsættes til 15 pct.

I analysen er forslagene reguleret til 2024-niveauer og halvdelen af de provenumæssige konsekvenser indgår i beregningen.

De fordelingsmæssige konsekvenser er beregnet i AE's skattemodel. Der er ikke beregnet en fordelingseffekt af selskabsskattelettelsen.

Finansieringsforslag:

beregnet i hhv. svar til Skatteudvalget og på baggrund af AE's skattemodel.

Der er konkret beregnet 4/13-dele af provenuet ved LA's 2035-plan vedr. mindreregulering af overførselsindkomster, nedsættelse af kontanthjælp til niveau for integrationsydelse efter 1 år og halvering af dagpengeperioden. I alt 11,2 mia. kr. i 2024-priser.

De fordelingsmæssige konsekvenser af halvering af dagpengeperioden er vurderet ud fra indkomstfordelingen for a-kasseforsikrede i Lovmodellens datagrundlag. De øvrige forslag er vurderet at have samme fordelingsprofil som i svar på spørgsmål 224 til Skatteudvalget (2020-21), der omhandler mindreregulering af overførsler.

Fordelingsmæssige konsekvenser af offentligt forbrug:

Liberal Alliance har fremlagt forslag til at reducere det offentlige forbrug med 18 mia. kr. Konkret vil LA finde ca. 9 mia. kr. ved at fjerne 12.800 ekstra offentligt ansatte "bureaukrater", og yderligere ca. 9 mia. kr. ved at reducere kommunernes og regionernes administration.

Fordelingsvirkningen af ændringer i det offentlige forbrug er opgjort med afsæt i Finansministeriets regneprincipper, som er beskrevet i notatet "*Oplysning om revideret metode til beregning af fordelingsvirkninger af ændringer i offentligt forbrug*" (Finansministeriet, 2014). Beregningen er foretaget med udgangspunkt i et provenu på 29,1 mia. kr., svarende til LA's besparelse på 18 mia. kr. og yderligere finansiering på 11,1 mia. kr. Provenuet på 11,1 mia. kr. svarer cirka til forskellen mellem at dække det demografiske træk og det velstandskorrigerede demografiske træk fra 2026 til 2030. Besparelsen på 18 mia. kr. er fordelt i det kollektive offentlige forbrug som har en flad fordelingsvirkning. Det kollektive offentlige forbrug dækker bl.a. offentligt administration. De resterende 11,1 mia. kr. er fordelt efter det samlede offentlige forbrug, som både dækker kollektive og individuelle udgiftsposter. Det er, fordi en mindre vækst i det offentlige forbrug end det velstandskorrigerede demografiske træk alt andet lige vil give udslag i et lavere oplevet serviceniveau.

-
- 1 jyllands-posten.dk/politik/ECE16984679/blaa-bloks-foerstemand-skifter-kurs-skruer-ned-for-liberale-sparekrav-og-skatteloeffter/**
 - 2 borsen.dk/nyheder/politik/la-afviser-kursskifte-topskat-skal-stadig-vaek**
 - 3 PL-regulering af skatteaftalens niveau på 690.000 kr. i 2023-priser.**
 - 4 jyllands-posten.dk/politik/ECE16984679/blaa-bloks-foerstemand-skifter-kurs-skruer-ned-for-liberale-sparekrav-og-skatteloeffter/**
 - 5 www.dr.dk/nyheder/politik/la-dropper-offentlige-nedskaeringer-paa-57-milliarder-vil-fortsat-haeve**
 - 6 www.ft.dk/samling/20231/almdel/fiu/spm/70/svar/2011418/2805320/index.htm**